

ฉบับที่ 81/2546

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2546

การปรับเพิ่มระดับเครดิตของประเทศไทย โดยบริษัท Japan Credit Rating Agency

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า Japan Credit Rating Agency (JCR) ได้ประกาศแถลงข่าวผลการวิเคราะห์เครดิตของประเทศไทย ในวันอังคารที่ 18 พฤศจิกายน 2546 โดย JCR ได้จัดระดับเครดิตของตราสารหนี้ระยะยาวสกุลเงินบาท (Domestic Currency Long Term Senior Debts) ในระดับ A โดยมีแนวโน้มของเครดิตในระดับที่เป็นบวก (Positive Outlook) ซึ่งถือเป็นการจัดระดับเครดิตของตราสารหนี้สกุลเงินบาทของไทยเป็นครั้งแรกของสถาบันนี้ และได้ยืนยันระดับเครดิตพันธบัตรสกุลเงินต่างประเทศ (Foreign Currency Bonds) สำหรับพันธบัตรสกุลเงินเยนของรัฐบาลไทย จำนวน 4 รุ่น (Yen Bond Series 17-20) ที่ระดับ BBB+ พร้อมทั้งปรับแนวโน้มของเครดิต (Outlook) จากระดับที่มีเสถียรภาพ (Stable) เป็น ระดับที่เป็นบวก (Positive) ซึ่ง JCR ได้ให้เหตุผลของการปรับเพิ่มระดับเครดิตดังกล่าวข้างต้นโดยสรุป ดังนี้

1. ฐานะทางการคลังของรัฐบาลมีการปรับตัวดีขึ้นมาก โดยสามารถจัดเก็บรายได้ได้เพิ่มขึ้นมาก อันเป็นผลจากการฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งของเศรษฐกิจไทย (Robust economic Recovery) การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี รวมถึงการสิ้นสุดระยะเวลาการลดหย่อนภาษีให้แก่ภาคธุรกิจซึ่งประสบภาวะขาดทุนจากวิกฤตเศรษฐกิจ โดยคาดว่า ฐานะการคลังของรัฐบาล เมื่อรวมค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างของภาคสถาบันการเงินของกองทุน FIDF แล้ว จะสามารถเข้าสู่จุดสมดุลได้เร็วกว่าเป้าหมายเดิมที่ตั้งไว้ในปี 2551 (ค.ศ. 2008) ประมาณ 1-2 ปี

2. หนี้สาธารณะซึ่งปัจจุบันมีระดับที่ค่อนข้างสูง คาดว่าจะสามารถปรับตัวลดลงได้อย่างต่อเนื่องในระยะปานกลาง (Medium Term) หนี้สาธารณะต่อ GDP คาดว่าจะอยู่ในระดับคงที่ โดยถึงแม้ว่าจะมีภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นจากภาระผูกพันของกองทุน FIDF แต่การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยที่คาดว่าจะเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องในช่วง 4-5 ปีข้างหน้า จะเป็นตัวช่วยชดเชยผลกระทบดังกล่าว ซึ่งจะทำให้หนี้สาธารณะที่เป็นภาระผูกพันจากกองทุน FIDF ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ระดับร้อยละ 50 ของ GDP ลดลงเหลือประมาณร้อยละ 35 ของ GDP

สำหรับภาระผูกพันนอกงบประมาณ (Off-Budget Expenditures) โดยเฉพาะในส่วนที่เกิดจากการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินของรัฐบาลนั้น อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงทางการคลังแก่รัฐบาลอยู่

บ้าง แต่ JCR เชื่อว่าภาระผูกพันดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ (Manageable Level) สำหรับในภาคสถาบันการเงินนั้น JCR เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์ของไทยยังคงประสบปัญหาในการแก้ไขหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan) ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการปล่อยสินเชื่อใหม่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวอย่างเข้มแข็งของภาคธุรกิจเอกชน และมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยในการเร่งรัดแก้ไขปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเอกชน รวมถึงการฟื้นตัวของตลาดหลักทรัพย์และตลาดอสังหาริมทรัพย์ จะเป็นปัจจัยสนับสนุนที่ช่วยให้การแก้ไขปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสถาบันการเงินไทยในระยะต่อไปเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ในภาคต่างประเทศ JCR เห็นว่า ภายหลังจาก 6 ปีของการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ประเทศไทยสามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดี และมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะรองรับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกที่อาจเกิดขึ้น (External Shock) สัดส่วนการค้าและบริการ (Total goods and service trade) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 136 ของ GDP ในปี 2545 จากเดิมที่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในช่วงก่อนวิกฤติ การเกินดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่องถึง 6 ปีติดต่อกัน และในปี 2546 ก็คาดว่าจะเกินดุลบัญชีเดินสะพัดถึงร้อยละ 5 ของ GDP เงินทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นถึง 39.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือ คิดเป็น 3.2 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น ซึ่งความแข็งแกร่งของภาคต่างประเทศดังกล่าว ช่วยให้ประเทศไทยสามารถชำระคืนหนี้ต่างประเทศได้ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน และถือเป็นหนึ่งในประเทศที่สามารถฟื้นตัวจากวิกฤติเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว

กระทรวงการคลังเห็นว่า การปรับระดับเครดิตโดย JCR ครั้งนี้เป็นการส่งสัญญาณที่ดีอีกครั้ง ที่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมั่นของสถาบันการเงินและนักลงทุนต่างประเทศ ในความเข้มแข็งของเศรษฐกิจไทย นอกจากนี้ การที่ JCR ได้จัดระดับเครดิตของตราสารหนี้ระยะยาวสกุลเงินบาท (Domestic Currency Long Term Senior Debts) เพิ่มขึ้นอีก 1 ประเภท โดยถือเป็นการจัดระดับเครดิตตราสารหนี้ระยะยาวสกุลเงินบาทของไทยเป็นครั้งแรกของสถาบันนี้ และได้รับการจัดระดับเครดิตที่สูงถึง Single A โดยมีแนวโน้มของเครดิตในระดับที่เป็นบวก (Positive Outlook) ถือเป็นเครื่องชี้ที่สำคัญ ซึ่งแสดงถึงความสนใจของนักลงทุนและสถาบันการเงินของญี่ปุ่นที่จะเข้ามาลงทุนในพันธบัตรเงินบาทของรัฐบาลไทย ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาตลาดพันธบัตรในภูมิภาค (Asian Bond Market) ต่อไป

ประวัติของบริษัท Japan Credit Rating Agency (JCR)

JCR เป็นบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือเอกชน ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี 2528 (ค.ศ. 1985) โดยมีสถาบันการเงินชั้นนำของญี่ปุ่น เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทประกันภัยและบริษัทประกันชีวิต รวมทั้งสถาบันวิจัยอิสระ ร่วมเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท จึงทำให้มีบริษัทมีโครงสร้างเป็นเอกชนที่มีความเป็นอิสระทางวิชาชีพสูง (Independent Private Company) ปัจจุบัน JCR ได้รับการจัดให้เป็นหนึ่งในบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ใหญ่และได้รับการยอมรับมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น โดย JCR ได้จัดอันดับความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ออกตราสารมาแล้วมากกว่า 773 ราย และเป็น non-Japanese 67 ราย รวมทั้งเป็นผู้จัดอันดับความน่าเชื่อถือให้แก่บริษัทและสถาบันการเงินของญี่ปุ่นถึงร้อยละ 64 นอกจากนี้ JCR ยังเป็นบริษัทญี่ปุ่นเพียงแห่งเดียวที่จัดอันดับความน่าเชื่อถือให้แก่ธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารโลก (International Bank for Reconstruction and Development : IBRD) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB), European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), Inter-American Development Bank (IDB) และ African Development Bank (AfDB) ปัจจุบัน JCR มีพนักงาน จำนวน 84 คน โดยพนักงานกว่าครึ่งเป็นผู้วิเคราะห์ที่มีทักษะการวิเคราะห์เครดิตระดับสูง

ตลอด 10 ปีที่ผ่านมา JCR ได้รับการยอมรับในเรื่องการจัดอันดับเครดิตที่เชื่อถือได้และมีความมั่นคง บริษัทซึ่ง JCR ได้จัดอันดับเครดิตให้อยู่ในช่วง AAA หรือ AA แทบจะไม่มีกรณีการผิดนัดชำระหนี้เลย (Default Ratio was zero) ส่วนบริษัทที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ในช่วง A หรือ BBB มีการผิดนัดชำระหนี้ประมาณร้อยละ 0.1 และบริษัทที่ได้รับการจัดอันดับอยู่ในช่วง BB หรือต่ำกว่า มีการผิดนัดชำระหนี้ประมาณร้อยละ 3.4 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงคุณภาพในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของบริษัทฯ

JCR มีความเชี่ยวชาญในการจัดอันดับตราสารหลายประเภท ทั้ง Samurai Bonds ตราสารหนี้ของรัฐบาล และเอกชน โดยการจัดอันดับของบริษัทฯ ได้รับการยอมรับจากนักลงทุนและผู้ออกตราสารหนี้อย่างกว้างขวาง จนได้รับการจัดให้เป็นบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ยอดเยี่ยมสำหรับตลาดตราสารหนี้ของประเทศญี่ปุ่น (Excellent Credit Rating Agency Based on All Aspects) ในการจัดอันดับโดย Japan Center for International Finance (JCIF) ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยอิสระของญี่ปุ่น โดยได้รับคะแนนที่สูงกว่าบริษัทจัดอันดับชั้นนำรายอื่นของโลก เช่น Standard & Poor's และ Moody's Investors Service

นอกจากนี้ JCR ยังได้เป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งสมาคมบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือของเอเชีย (Association of Credit Rating Agencies in Asia : ACRAA) ขึ้น และมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือเพื่อยกระดับและมาตรฐานในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในภูมิภาคเอเชีย โดยปัจจุบัน ACRAA มีบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ 15 แห่ง จาก 10 ประเทศของภูมิภาคเอเชียร่วมเป็นสมาชิกอยู่ด้วย (Thai Rating & Information Services : TRIS ร่วมเป็นสมาชิกใน ACRAA)